

УНІВЕРСИТЕТ "КРОК"

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
Андрій КУЧКО
18 _____ 2024 р.

ПРОГРАМА
фахового випробування
для вступу на навчання за спеціальністю «Туризм і рекреація»
для здобуття ступеня бакалавра на основі НРК6, НРК7

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

туризму

(протокол №8 від «29» березня 2024 р.)

Завідувач кафедри Людмила МЕЛЬКО

Київ, 2024

ВСТУП

Прийом вступників для здобуття ступеня **бакалавра на основі НРК6, НРК7** (здобутого ступеня вищої освіти, або такого, що здобувається) на спеціальність «Туризм і рекреація» на 2 курс проводиться за результатами фахового вступного випробування з дисциплін: **«Основи туризмознавства», «Організація туристичних подорожей», «Організація туристичної діяльності», «Організація екскурсійної діяльності».**

Зміст програми

Тема 1. ТУРИЗМ УКРАЇНИ

Питання періодизації історії світового туризму та історичні передумови його виникнення. Подорожі в Стародавньому світі та Середньовічній Європі. Визначні мандрівники минулого та епоха великих відкриттів. Соціально-економічні передумови сучасного етапу розвитку туризму. Перші організовані туристичні подорожі в світі. Історія виникнення туристично-екскурсійної справи.

Характеристика розвитку туризму в світі на сучасному етапі. Сучасний стан та перспективи розвитку туризму в Україні. Показники, які характеризують стан туристичного ринку, кількість туристів та екскурсантів за регіонами, районами, містами та курортами.

Організаційно-правовий механізм регулювання туристичної діяльності. Туристичне законодавство. ЗУ «Про туризм»: положення, статті, регулювання.

Соціальний механізм регулювання. Соціальне значення туризму. Соціальні пільги та туризм. Досвід міжнародних країн у формуванні туристичних пакетів та програм для різних соціальних груп.

Економічний механізм регулювання. Економічне значення туризму та його внесок в державний, місцевий бюджет. Податкові державні та місцеві пільги щодо розбудови туристичної інфраструктури.

Екологічний механізм регулювання. Екологічний туризм та геологістика природних ресурсів країни.

Транскордонне співробітництво та стимулювання міжнародних обмінів в прикордонних зонах (коридорах).

Структура управління туристичною сферою в Україні. Завдання та функції органів виконавчої влади в туризмі. Документи, які регулюють діяльність виконавчих органів в галузі туризму.

Установи та організації управління туризмом в Україні. Їх основні функції та завдання. Недержавні громадські організації та їх місце в регулюванні та розвитку туристичної сфери.

Державні, національні програми розвитку основних туристичних дестинацій. Законодавчі та підзаконні акти розвитку окремих туристичних дестинацій.

Державні програми розвитку туризму. Програми розвитку окремих видів туризму. Місцеві та регіональні туристичні програми та концепції.

Ліцензування в туризмі. Види туристичної діяльності, що підлягає ліцензуванню. Ліцензійні умови та правила їх виконання. Вимоги до матеріально-технічної бази, кадрового складу та інші умови забезпечення ліцензійних умов.

Сертифікація та стандартизація сфери складових індустрії туризму (за видами туристичних підприємств, за складовими туристичної сфери).

Порядок надання туристичних послуг. Регіональні та місцеві правила та інструкції.

Тема 2. КЛАСИФІКАЦІЯ ВИДІВ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Класифікація туризму за різними ознаками класифікації: за спрямованістю туристичних потоків; за охопленням території; за терміном подорожі; за сезонністю; за ступенем організованості; за демографічним та соціальним складом учасників подорожі; за формою організації подорожі та обслуговування; за засобом пересування; за метою подорожі. Значення туризму за видами.

Класифікація туризму за формами: групові та індивідуальні подорожі.

Класифікація маршрутів та турів за територіальною ознакою, за вибором засобів пересування, за сезонністю, за тривалістю, за змістом програм, за складом учасників подорожі, за формою організації подорожі, за побудовою траси маршруту.

Класифікація туристичного обслуговування.

Класифікація туристичних підприємств. Види підприємств – туроператорів та турагентів.

Типи туристів та ознаки їх класифікації.

Тема 3. ТУРИСТИЧНИЙ ПРОДУКТ ТА ЙОГО СКЛАДОВІ

Туристичний продукт та його складові: туристичні послуги, туристичні товари, антропологічні умови та ресурси. Специфічні особливості туристичного продукту як товару.

Вибір географії подорожей туристичним підприємством (фірмою). Принципи туристичного районування. Основні таксономічні одиниці: тур центр, тур комплекс, курорт. Туристичні ресурси та інфраструктура найпопулярніших курортів світу та України. Туристична освоєність території України. Основні туристичні регіони та райони України. Розвиненість туристичної інфраструктури впродовж транспортних коридорів.

Характеристика асортименту послуг туристичної фірми.

Планування туристичних подорожей. Технологічний процес підготовки, реалізації та проведення туру.

Аквізиція туристів та засоби залучення туристів. Культура обслуговування та основні правила прийому клієнтів.

Організація туристичного обслуговування різних типів споживачів.

Особливості формування психологічного комфорту при здійсненні групових подорожей. Завдання та обов'язки керівника туристичної групи.

Тема 4. ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

Законодавчі та нормативні умови провадження господарської діяльності з організації іноземного, внутрішнього, зарубіжного туризму, екскурсійної діяльності.

Етапи створення туристичного підприємства та запровадження підприємницької діяльності з надання туристичних послуг.

Особливості функціонування туристичних підприємств в Україні різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання. Основні умови започаткування та роботи туристичної фірми.

Ліцензування та сертифікація туристичних послуг в Україні.

Матеріальна база, кадрове забезпечення туристичної фірми.

Обладнання та оформлення офісу туристичної фірми. Організація роботи front-, back-офісів та call-центру туроператорів.

Туроперейтинг. Агентський бізнес та формування агентської мережі. Агентський бізнес в туризмі. Види та форми агентської роботи.

Організація агентського бізнесу з продажу квитків на авіа-, залізничні та автотранспортні перевезення.

Тема 5. РЕКЛАМА В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ

Поняття і напрямки рекламної діяльності туристичного підприємства. Особливості реклами в туризмі. Види туристичної реклами. Рекламна кампанія. Планування рекламної діяльності туристичного підприємства.

Основні цілі рекламної кампанії для закладів туризму. Етапи планування рекламної кампанії.

Реклама у пресі. Радіореклама. Телевізійна реклама. Аудіовізуальна реклама. Друкована реклама. Пряма поштова реклама. Зовнішня реклама. Реклама на транспорті. Рекламні сувеніри. Допоміжні рекламні засоби. Internet-реклама.

Формування іміджу туристичного підприємства. Фірмовий стиль туристичного підприємства. Товарний знак. Оформлення офісу. Організація прийому відвідувачів.

Тема 6. БЕЗПЕКА ТУРИЗМУ ТА СТРАХУВАННЯ

Види страхування в туризмі. Обов'язкові види страхування.

Правила і порядок страхування туристів та їх майна та порядок виплати страхових сум.

Порядок відшкодування страхових сум на медичне лікування. Дії застрахованого в разі настання страхового випадку.

Нормативно-правові акти щодо забезпечення безпеки туристичних подорожей. «Фактори ризику» в туризмі та основні заходи щодо нівелювання їх наслідків. Правила та норми, що регулюють питання безпеки туристичних подорожей в Україні. Перелік нормативно-правових актів, що забезпечують безпеку туристичних подорожей (міжнародних та українських).

Правила поведінки на транспорті. Основні умови забезпечення безпеки на транспорті.

Правила поведінки туристів в разі надзвичайних ситуацій (тероризм, бандитизм та інші кримінальні дії).

Правила поведінки туристів в разі виникнення травм небезпеки, шкідливого впливу довкілля, пожежонебезпеки, випромінювання, підвищеної запиленості і загазованості повітря, впливу хімічних факторів тощо.

Правила поведінки туристів в разі специфічних факторів ризику (природні та техногенні катастрофи, поганий стан об'єктів матеріально-технічного забезпечення, недостатня підготовка інструкторського персоналу, недостатня підготовка самих туристів, брак інформації тощо).

Обов'язки туристів щодо дотримання правил поведінки в країні (місці) перебування) та формування сприятливого психологічного клімату в групі.

Обов'язки рецептивної туристичної фірми щодо надання допомоги в разі настання форс-мажорних обставин.

Основні положення міжнародних документів з питань безпеки туристичних подорожей.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Основні етапи створення туристичного продукту.
2. Охарактеризуйте асортиментну політику турпідприємства.
3. Охарактеризуйте види бізнес-планів.
4. Охарактеризуйте види виробничих туристичних підприємств.
5. Охарактеризуйте види планів в залежності від тривалості планового періоду.
6. Охарактеризуйте види рекламно-інформаційних засобів.
7. Охарактеризуйте види туризму за сезонністю.
8. Охарактеризуйте види туризму за способом оплати подорожі.
9. Охарактеризуйте види туризму за спрямуванням турпотоків.
10. Охарактеризуйте види туризму за ступенем організації.
11. Охарактеризуйте види туризму за формами.
12. Охарактеризуйте види туроператорів.
13. Охарактеризуйте види турпідприємств в залежності від національної приналежності та спеціалізації.
14. Охарактеризуйте внутрішнє середовище підприємства та чинники впливу на його діяльність.
15. Охарактеризуйте договірні стосунки в туризмі.
16. Охарактеризуйте етапи створення туристичного підприємства.
17. Охарактеризуйте заклади самодіяльного туризму.
18. Охарактеризуйте зовнішнє середовище підприємства та чинники впливу на його діяльність.
19. Охарактеризуйте історію та передумови розвитку туризму.
20. Охарактеризуйте класи туризму.
21. Охарактеризуйте класифікацію туризму за метою подорожі.
22. Охарактеризуйте матеріальну базу та кадри підприємств сфери туризму.
23. Охарактеризуйте міжнародні організації, які координують туристичну діяльність.
24. Охарактеризуйте організаційні форми туристичного підприємства.
25. Охарактеризуйте особливості організації роботи туристичного підприємства.

26. Охарактеризуйте підприємства харчування в туризмі.
27. Охарактеризуйте підприємства, які надають послуги по розміщенню.
28. Охарактеризуйте поняття, структуру та складові туристичного продукту.
29. Охарактеризуйте правила створення програм перебування туристів.
30. Охарактеризуйте процес ліцензування туристичної діяльності.
31. Охарактеризуйте процес сертифікації послуг в туризмі.
32. Охарактеризуйте процес управління туристичними підприємствами.
33. Охарактеризуйте роботу представника турфірми за кордоном.
34. Охарактеризуйте систему класифікації туризму.
35. Охарактеризуйте сутність понять "туристична організація" та «туристична фірма», їх види.
36. Охарактеризуйте типи туристичних підприємств
37. Охарактеризуйте умови розвитку світового туризму.
38. Охарактеризуйте учасників туристичного ринку.
39. Охарактеризуйте функції турагентів.
40. Охарактеризуйте функції туроператорів.

Критерії оцінювання

Критерії визначають загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень вступників і встановлюють відповідність між вимогами до знань і умінь вступників та показником оцінки в балах.

Критерії реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка за чотирибальною національною шкалою	Оцінка (шкала від 100 до 200 балів)
90 та вище	Відмінно	180-200
70–89	Добре	150-179
50–69	Задовільно	100-149
1–49	Незадовільно	0-99

Відмінно – знання вступника є глибокими, міцними, системними, вступник вміє застосовувати знання для виконання завдань, вміє самостійно оцінювати різноманітні ситуації, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Добре – вступник знає істотні ознаки понять, явищ, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Задовільно – вступник відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними знаннями з дисципліни. Визначення понять дає з помилками й неточностями.

Незадовільно – відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

При оцінюванні відповіді на вступному випробуванні враховуються:

- правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх;
- самостійність суджень.

Рекомендована література

Основна

1. Аріон О.В. Організація транспортного обслуговування туристів: навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2008. 192 с.
2. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: навчальний посібник. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: Альтерпрес, 2012. 444 с.
3. Бабарицька В., Малиновська О. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: Альтерпрес, 2008. 288 с.
4. Галасюк С.С., Нездоймінов С.Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 178 с.
5. Кифяк В.Ф. Організація туризму: Навчальний посібник. Чернівці: Книги - XXI, 2008. 344 с.
6. Кляп М.П., Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму: навчальний посібник. К.: Знання, 2011. 334 с.
7. Любіцева О.О. Методика розробки турів: навчальний посібник. 2-е вид., перероб. і доп. К.: Альтерпрес, 2008. 300 с.
8. Любіцева О.О., Панкова В.Є., Стафійчук Є.В. Туристичні ресурси України: навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2007. 369 с.
9. Мальська М.П., Антонюк Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник. К.: Знання, 2008. 661 с.
10. Мальська М.П., Худо В.В., Занько Ю.С. Організація туристичного обслуговування: підручник. К.: Знання, 2011. 275 с.
11. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Планування туристичної діяльності: підручник. К.: Знання, 2010. 310 с.
12. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика: підручник. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2012.

368 с.

13. Михайліченко Г.І. Організація туризму: Опорний конспект лекцій. Ч.2. Організація маршрутів та турів. К.: КНТЕУ, 2011. 141 с.
14. Михайліченко Г.І., Мельниченко С.В., Ведмідь Н.І. Основи туризмознавства: опорний конспект лекцій: навчально-методичне видання. К.: КНТЕУ, 2011. 76 с.
15. Пангелов Б.П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2010. 248 с.
16. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності / за заг.ред. Орлова В.Ф. К.: Грамота, 2006. 264 с.
17. Устименко Л.М. Основи туризмознавства: навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Альтерпрес, 2011. 345 с.
18. Чорненька Н.В. Безпека туризму: навчальний посібник. К.: Видавничий дім "Кондор", 2019. 188 с.
19. Чорненька Н. Організація туристичної індустрії: навчальний посібник. 3-тє вид., доп. і перероб. К.: Атіка, 2009. 392 с.

Додаткова

1. Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності: затверджено наказом Міністерства інфраструктури України від 11 листопада 2015 р. № 991. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF>
2. Про автомобільний транспорт: Закон України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>
3. Про залізничний транспорт: Закон України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80>
4. ДСТУ 28681.1-95 «Міждержавний стандарт. Туристсько-екскурсійне обслуговування. Проектування туристичних послуг»
5. Альтгайм Л. Б. Основи музейної та екскурсійної діяльності. Курс лекцій. Тернопіль: Тернопільський нац. пед. університет ім. В. Гнатюка, 2007. 113 с.
6. Зінченко В.А. Екскурсіологія як туризмологічна наука. *Наукові записки*

- Київського університету туризму, економіки і права. Серія: філософські науки. 2010. Випуск 8.С.211-223. URL: www.tourlib.net*
7. Ільїна О.В. Туризм. Рекреаційна географія: Поняття і терміни. Луцьк: Терен, 2004.104 с.
 8. Любіцева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство: Вступ до фаху: підручник. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 335 с.
 9. Михайліченко Г.І. Практика організації туристичних подорожей: Навч. посіб. К.: КНТЕУ, 2003. 156 с.
 10. Михайліченко Г.І., Єременко А.Ю. Організація туристичних подорожей: навч. посіб. К., 2011. 392 с.
 11. Сокол Т.Г. Організація туристичної діяльності в Україні: навч. посібник. К.: Рокор, 2001. 200 с.
 12. Устименко Л., Афанасьєв І. Історія туризму. К.: Альтерпрес, 2005. 319 с.
 13. Фастовець О.О. Організація транспортних подорожей і перевезень: Навч. посібник. Федерація Профспілок України; Інститут туризму. К.: Музична Україна, 2003. 190 с.
 14. Федорченко В. К., Дорьова Т.А. Історія туризму в Україні. К.: Вища школа, 2002. 195 с.
 15. Чагайда І. М.Ю Грибанова С.В. Екскурсознавство: Навчальний посібник. К: ІТФПУ, 2004. 240 с

Інформаційні ресурси

1. Верховна рада України. Офіційний веб-сайт. URL: rada.gov.ua
2. Розуміння туризму: Базовий глосарій. URL: http://www.unwto.org/pdf/Understanding_Tourism-BasicGlossary_RU.pdf
3. World Tourism Organization UNWTO. URL: <http://www2.unwto.org/>
4. Державне агентство розвитку туризму. URL: <http://www.tourism.gov.ua/ua/>